

Alerji

Sorunsuz çalışan bir bağışıklık sistemi vücut için iyi eğitilmiş, disiplinli bir savaş birimi gibidir. Yabancı pek çok mikroorganizmayı ya da hastalık etkenini tanıyabilir ve hemen yok edebilir. Virüsle enfekte olmuş bir hücreyi ya da tümör olma yolundaki pek çok hücreyi de fark eder. Bunlar vücudun sağlıklı kalmasını sağlamak için bağışıklık sisteminin en temel görevleridir. Ancak mükemmel çalışan bu sistem bazen hata yapabiliyor. Örneğin alerji bağışıklık sisteminin aşırı hassasiyeti ile ortaya çıkıyor. Alerjik bir bağışıklık sistemi vücut için aslında zararlı olmayan bir maddeyi zararlı olarak algılayıp saldırıya geçiyor. Bu saldırının neden olduğu problem bazen hafif atlatılabileceği gibi bazen kişi için ciddi hatta hayati tehlike yaratan durumlara yol açabiliyor. Mevsimsel alerji, gıda alerjisi, ilaç alerjisi yaygın olarak görülen alerji türlerinden. İçinde bulunduğumuz mevsim itibarıyla ayrıntılar köşemizde alerji hakkında az bilinenlere yer verdik.

! ABD Ulusal Sağlık Enstitüsü'nün verilerine göre Amerikalıların yarısından fazlası bir ya da iki alerji türüne sahip. TÜİK'in 2012 verilerine göre Türkiye'de alerji görülme oranı % 4,4.

! En korkutucu alerji, ölümcül anafilaksinin en yaygın nedenlerinden biri olan penisilin alerjisidir.

! Gıda alerjilerinin çoğu bağışıklık sisteminin bir proteine gösterdiği tepki sonucu oluşur. 2004 yılında Dublin, Trinity College'dan bir ekip bağırsak parazitlerinin gıda alerjisinin, astımın ve hassas bağırsak sendromunun tedavisinde yararlı olabileceğini düşündü. Araştırmacılar fareyi parazitlerle enfekte ettiler, ayrıca farede kolit denilen bağırsak hastalığını deneysel olarak tetiklediler. Ancak farede kolit gelişmedi.

! Heyecan verici bu bulgu sonucunda, 2007 yılında Jasper Lawrence isimli girişimci Kamerun'a giderek tuvaletlerin bulunduğu yerlerde çıplak ayakla yürüdü. Amacı kendini kancalı kurtlarla enfekte etmektir. Böylece astımını ve mevsimsel alerjisini yenmeyi umut ediyordu ve bunu başardı.

! Bunun üzerine Lawrence ABD dışında (ABD Gıda ve İlaç idaresi izin vermediği için) dünyanın her yerine 35 kancalıkurt parazitini 3000 dolara sattı.

! Son yıllarda gelişmekte olan radyo frekanslı kimlik etiketlerinin (RFID - Radio Frequency ID tags) yerleştirildiği akıllı tabaklar yiyeceğinizin içeriği hakkında size bilgi veriyor. Endüstri ürünleri tasarımcısı Hannes Harms'ın geliştirdiği bu akıllı tabaklar alerjik kişileri, sorun yaratacak malzemeler konusunda uyarıyor.

! Virginia Üniversitesi'nden Scott Commins çimlerde keyifli bir yürüyüş yaparken bir kene tarafından sokulan bir kişinin vegan olabileceğini söylüyor. Isırık, bağışıklık sisteminin dana, domuz ve kuzu etinde de bulunan karbonhidrat yapısındaki alfa-gal isimli bir antikor üretmesine ve ete karşı alerji gelişmesine neden oluyor.

! İnsan kepeği ya da deri döküntüsü kedilerde, köpeklerde ve hatta insanlarda alerjik döküntüye neden oluyor.

! Mayo Kliniği'ne göre nikel içeren takılar yaşam boyu süren metal alerjisini tetikliyor.

! Son derece nadir görülen su ürtikeri su ile temas edince ortaya çıkabilir ve deride döküntüye neden olur.

! İnsanlar genellikle çiçeklerin alerjiye neden olduğunu düşünür. New York, Montefiore Tıp Merkezi, Alerji ve İmmünoloji Bölüm Başkanı David Rosenstreich alerjiye neden olan bitkilerin daha çok ağaçlar ve yabancı otlar olduğunu söylüyor.

Bu bitkiler polenlerinin rüzgârla dağılması sayesinde tozlaşıyor. Oysa çiçeklerin polenleri büyük, ağır ve yapışkandır, arıların bacaklarına yapışır. Çevreye çok fazla dağılmazlar ve nadiren alerjiye neden olurlar.

! Alerjiden muzdarip kişiler sabahları kendilerini daha kötü hissedebilir. Çünkü pek çok bitki sabahları daha çok polen yayar.

! Son zamanlarda yapılan çalışmalar polen seviyesinin her yıl arttığını gösteriyor. Bunun nedenlerinden biri iklim değişikliği. Hava sıcaklığı ve ılıman geçen kış mevsimi bitkilerin daha erken polen üretmesine ve bu polenleri çevreye yaymasına neden oluyor. Bu da alerji sezonunun uzun sürmesi anlamına geliyor. Aslında yağmurlu havalarda alerjik kişiler rahat bir nefes alabilir. Çünkü polenler yağmurlu havalarda kolayca taşınmıyor. Diğer yandan yağmur, bitki ve polen gelişimini teşvik ediyor, üstelik yağmura eşlik eden rüzgâr polen ve küfün havaya karışmasına neden oluyor ki bu da alerji belirtilerini ve şikâyetlerini artırıyor.

! Hijyen hipotezine göre yaşamın ilk birkaç ayında mikroorganizmalara ve hijyenik olmayan ortamlara maruz kalmak alerji ve astım gelişimini azaltıyor. Bu da gelişmiş ülkelerde alerjinin görülme sıklığının artışı açıklıyor.

